

Toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2017

Hallituksen hyväksymä 12.4.2018
Yliopistokollegion vahvistama 23.4.2018

Taideyliopisto
Kotipaikka: Helsinki
Y-tunnus: 2500305-6

TAIDEYLIOPISTO

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS

TILIKAUDELTA 1.1. – 31.12.2017

Sisällysluettelo

1	Hallituksen toimintakertomus	3
1.1	Johdon katsaus	3
1.2	Koulutus	4
1.3	Julkinen taiteellinen toiminta ja muu yhteiskunnallinen vuorovaikutus	6
1.4	Tohtorikoulutus ja tutkimus	7
1.5	Organisaatio	8
1.6	Henkilöstö	9
1.7	Arvio merkittävimmistä taloudellisista riskeistä	12
1.8	Laadunhallinta	12
1.9	Yliopiston talous ja sijoitustoiminta	12
1.10	Tilintarkastajat	14
1.11	Olellaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen	14
2	Tuloslaskelma	16
3	Tase	17
4	Rahoituslaskelma	19
5	Tilinpäätöksen liitetiedot	20
6	Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitus	36
7	Tilintarkastuskertomus	37
8	Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja säilytystavoista	39

Tasekirja on säilytettävä 1.1.2028 saakka.
Tilikauden tositeaineisto on säilytettävä 1.1.2024 saakka

1 Hallituksen toimintakertomus

1.1 Johdon katsaus

Opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa sovitun mukaisesti Taideyliopiston keskeisimpänä tavoitteena on kehittyminen yhdeksi kokonaisuudeksi, jossa alojen välinen vuorovaikutus vahvistaa vapaita taiteita ja luo pohjaa uudentaloudelle luovalle taloudelle ja kulttuurille. Strategiansa 2017–2020 mukaan Taideyliopisto haluaa nousta koulutuksen ja tutkimuksen kansainväliseksi suunnannäyttäjäksi, joka vahvistaa taidetta yhteiskuntaa uudistavana voimana. Vuonna 2017 näitä tavoitteita kohti kuljettiin vahvasti rehtori Jari Perkiömäen johdolla. Tutkimuksen ja tohtorikoulutuksen kehittämistä jatkoi syksyllä 2016 nimitetty vararehtori Lauri Väkevä, jonka tehtävä laajeni kokopäiväiseksi vuosille 2018–2021. Paula Tuovinen jatkoi opetuksesta vastaavana vararehtorina.

Keväällä 2016 käynnistetty palveluorganisaation selkeyttämisen projekti vietiin loppuun. Palveluorganisaation uudistamisen yhteydessä käytiin myös tuotannollis-taloudellisista syistä käynnistetyt hallinto- ja palveluhenkilöstöä koskeneet yhteistoimintaneuvottelut. Palvelujen käyttäjälähtöinen kehittäminen jatkuu uuden organisaation puitteissa vuosina 2018–2020.

Taideyliopiston yhteisen toiminnan ja toimintakulttuurin kehittäminen etenivät edelleen. Avoin kampus kehitti toimintojaan Taideyliopiston yhteisten opintojen alustana ja rajapintana yhteiskuntaan. Avoin kampus koordinoi mm. yrittäjyys- ja työelämäopintoja, taidealojen yliopistopedagogiikkaa sekä kieliopintoja. Musiikkiteatterin opintokokonaisuus käynnistyi ja kirjoittamisen maisteriohjelman kehittämiseen saatiin miljoonan euron yksityinen lahjoitus. Taideyliopisto osallistui mm. Excellence in Finland ja Helsinki Challenge -hankkeisiin.

Koulutuksen laadun ylläpito ja jatkuva kehittäminen on keskeinen osa Taideyliopiston ydintehtävää. Opetus- ja kulttuuriministeriön asettamat koulutuksen määrälliset tavoitteet saavutettiin kolmevuotiskaudella 2015–2017.

Taideyliopisto jatkoi proaktiivisesti keskustelua taidealojen rakenteellisesta kehittämisestä sekä yhteistyön syventämisestä Aalto-yliopiston, Tampereen yliopiston ja Helsingin yliopiston kanssa. Helsingin yliopiston kanssa solmittiin yhteistyön puitesopimus, ja suunnitelmissa on kahden yhteisen apulaisprofessorin rekrytoiminen. Tampereen yliopiston kanssa jatkettiin yhteistyötä näyttelijäkoulutuksen kehittämisessä.

Taideyliopiston tutkimusympäristön strategista kehittämistä vietiin eteenpäin vuonna 2017. Profiloitumisen tuloksena Taideyliopisto tarkensi tutkimuksen strategisiksi painopistealueiksi taiteiden historian, taiteellisen tutkimuksen ja taidekasvatuksen, joiden toimintaan osoitettiin lisää resursseja vuodelle 2018.

Taideyliopisto vei eteenpäin KuvA+-uudisrakennushanketta, joka tarjoaa ratkaisun Kuvataideakatemia vuodesta 2005 jatkuneisiin tila- ja rakennusongelmiin ja mahdollistaa integroidun Sörnäisten kampuksen kehittämisen yhdessä Teatterikorkeakoulun kanssa. Uudisrakennus on tarkoitus ottaa käyttöön viimeistään syksyllä 2021.

Kansainvälistymisen tavoitteet on asetettu korkealle Taideyliopiston akatemioiden tavoiteohjelmissa. Vuonna 2017 Taideyliopiston uusista tutkinto-opiskelijoista noin 20 % oli ulkomaalaisia. Taideyliopisto on verkostoitunut maailmanlaajuisesti omien alojensa toimijoiden kanssa. Taideyliopiston Sibelius-Akatemian pysyi edelleen kymmenen parhaan yliopiston joukossa kansainvälisessä esittävien taiteiden korkeakoulutuksen QS-maailmanrankingissa.

Suomalaisen yliopistosektorin kokonaisrahoituksen leikkaukset näkyivät myös Taideyliopistossa. Aiempi hyvä taloudellinen tilanne kääntyi vuonna 2017 laskuun. Varautuakseen rahoituksen vähenemiseen Taideyliopisto laati n. 5,5 miljoonan euron sopeutusohjelman vuoteen 2020 mennessä ja irtisanoi yhteistointaneuvottelujen jälkeen kymmenen ihmistä yliopiston palveluista. Henkilöstön kokonaisvähenemä palveluissa vuosille 2017–2020 on 28 henkilötyövuotta.

Taideyliopiston Taide on lahja -pääomituskampanja onnistui erinomaisesti. Kampanjan alkuperäistä kolmen miljoonan keräystavoitetta nostettiin vuoden 2017 alussa viiteen miljoonaan. Keräystulos oli 4,8 miljoonaa euroa, joka vastinrahan kanssa tuotti pääomaan yhteensä 10,3 miljoonaa euroa. Samalla jatkettiin pitkäjänteisen varainhankinnan ja yritysyhteistyön pohjan ja organisaation rakentamista.

1.2 Koulutus

Taideyliopisto ylitti sekä tohtorintutkintoja että kandidaatintutkintoja koskevat tavoitteensa vuonna 2017. Maisteritavoitteesta jäätii 16 tutkintoa, joka johtui pääosin Teatterikorkeakoulun sisäänottorytmin vuosivaihteluista. Kauden 2017–2020 maisteritavoite kolmen vuoden keskiarvon mukaan tarkasteltuna kuitenkin saavutettiin.

Taulukko 1. Taideyliopiston määrälliset tavoitteet / tulokset 31.12.2017

Suoritetut tutkinnot	2015	2016	2017	Tavoite / vuosi 2017 - 2020	Saavutettu vuoden 2017 tavoitteesta %	Tulos vs. Tavoite 2017	Keski- arvo 2015 - 2017
Ylemmät korkeakoulu- tutkinnot	243	267	227	243	93 %	-16	245,7
Kuvataideakatemia	29	53	41	38	108 %	3	41,0
Sibeliuksen Akatemia	156	148	142	150	95 %	-8	148,7
Teatterikorkeakoulu	58	66	44	55	80 %	-11	56,0
Alemmat korkeakoulu- tutkinnot	189	181	195	180	108 %	15	188,3
Kuvataideakatemia	32	18	27	22	123 %	5	25,7
Sibeliuksen Akatemia	116	126	124	123	101 %	1	122,0
Teatterikorkeakoulu	41	37	44	35	126 %	9	40,7
Tohtorintutkinnot*	20	22	18	14	129 %	4	20,0
Kuvataideakatemia	2	4	2	2	100 %	0	2,7
Sibeliuksen Akatemia	13	16	14	11	127 %	3	14,3
Teatterikorkeakoulu	5	2	2	3	67 %	-1	3,0

Taideyliopisto on kehittänyt oppimisympäristöään mm. lisäämällä opiskelijoiden mahdollisuuksia valita taidealat ylittäviä opintopolkuja. Yhteisten opintojen tarjontaa on kehitetty ja tutkintorakenteita ja opetussuunnitelmia uudistettu niin, että eri akatemioiden tarjontaa pystytään aiempaa joustavammin sisällyttämään tutkintoihin. Opiskelijoiden työelämävalmiuksia on myös kehitetty aktiivisesti perusopintojen osana.

Hakeneet ja hyväksytyt

Taideyliopisto kuului edelleen Suomen halutuimpiin opiskelupaikkoihin. Vuonna 2017 hakijoita perustutkintoihin oli yhteensä 4156. Hakijoista tuli valituksi 7,5 %. Hyväksytyistä noin 20 % oli ulkomaisia opiskelijoita. Taideyliopistoon hakeneiden ja valittujen opiskelijoiden määrä vaihtelee hieman vuosittain, koska kaikkiin koulutusohjelmiin ei ole valintaa joka vuosi.

Lisäksi musiikin nuorisokoulutukseen valittiin 32 uutta opiskelijaa 95 hakijasta.

Taulukko 2. Perustutkintokoulutukseen hakeneet ja hyväksytyt 2013–2017

Taideyliopisto	2013	2014	2015	2016	2017	Kansainväliset hakijat / hyväksytyt 2017
Perustutkintokoulutukseen hakeneet	4435	3751	4243	4585	4156	686
Kuvataideakatemia	1116	824	979	1205	896	172
Sibelius-Akatemia	1361	1120	1517	1332	1500	447
Teatterikorkeakoulu	1958	1807	1747	2048	1760	67
Perustutkintokoulutukseen hyväksytyt	321	300	318	328	313	65
Kuvataideakatemia	48	55	55	53	48	11
Sibelius-Akatemia	193	177	207	180	197	47
Teatterikorkeakoulu	80	68	56	95	68	7
Koulutukseen hyväksytyjen osuus (%)	7,2	8,0	7,5	7,2	7,5	9,5

Taideyliopistossa opiskelee noin 2000 tutkinto-opiskelijaa. Sibelius-Akatemian nuorisokoulutuksessa opiskelee vuosittain noin 100 opiskelijaa.

Taulukko 3. Kirjoilla olevat tutkinto-opiskelijat 2013–2017
(sisältää läsnä- ja poissaolevaksi ilmoittautuneet)

Tutkinto-opiskelijat	2013	2014	2015	2016	2017	Keskiarvo 2013 - 2017
Perustutkinto-opiskelijat (kirjoilla)	1824	1768	1785	1779	1762	1783,6
Kuvataideakatemia	263	247	261	271	246	257,6
Sibelius-Akatemia	1239	1196	1222	1206	1212	1215,0
Teatterikorkeakoulu	322	325	302	302	304	311,0
Tohtoriopiskelijat (kirjoilla)	215	217	208	205	206	210,2
Kuvataideakatemia	33	27	27	28	28	28,6
Sibelius-Akatemia	138	155	148	147	145	146,6
Teatterikorkeakoulu	44	35	33	30	33	35,0
Tutkinto-opiskelijat yhteensä (kirjoilla)	2039	1985	1993	1984	1968	1993,8

Lähde: Oodi (20.9.2017)

1.3 Julkinen taiteellinen toiminta ja muu yhteiskunnallinen vuorovaikutus

Taiteellinen toiminta on olennainen osa Taideyliopiston opetusta. Julkinen taiteellinen toiminta luo opiskelijoille kontaktipintaa taidekenttään ja taideyleisöön sekä valmistumisen jälkeiseen työelämään.

Taideyliopisto järjesti vuoden 2017 aikana 1424 julkista taiteellista tapahtumaa eli konserttia, teatteri- ja tanssiesitystä tai näyttelyä. Esitysten määrä on kasvanut merkittävästi vuodesta 2013. Kasvua selittävät esitys- ja näyttelytoiminnan konseptien ja muotojen muutokset. Tilaisuuksien yleisömäärä oli yhteensä noin 72 000, josta noin 11 000 osallistui Primon tilauskonsertteihin ja tapahtumiin.

Taulukko 4. Yliopiston esitys-, konsertti- ja näyttelytoiminta 2013–2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Näyttelyt (Kuvataideakatemia)	51	30	24	47	52
Konsertit (Sibelius-Akatemia)*	364	322	365	717	758
Tilauskonsertit (Sibelius-Akatemian Primo-ohjelmopalvelut)	174	155	153	135	105
Teatteri- ja tanssiesitykset (Teatterikorkeakoulu)	188	207	251	277	451
joista ensi-iltoja	25	27	34	42	44
Yhteistyöproduktioiden esitykset (Teatterikorkeakoulu)	46	31	90	42	58
joista ensi-iltoja	9	4	10	8	8
Esitykset yhteensä	823	745	883	1218	1424

* Vuosien 2016 ja 2017 luvussa ovat mukana kaikki Sibelius-Akatemian järjestämät julkiset konsertit. Vuosien 2013-2015 luvuissa ei ole mukana mm. opiskelijamatineoita.

Taideyliopiston Sibelius-Akatemian nuorisokoulutuksen kehittämistä on jatkettu etsimällä uusia, tämän päivän suomalaista musiikkikenttää parhaiten tukevia toimintamuotoja. Toimintaa on laajennettu vuodesta 2016 alkaen vierailuilla maakunnallisiin musiikkioppilaitoksiin. Käynnissä olevassa hankkeessa mukana ovat klasisen musiikin osaston kaikki aineryhmät ja instrumentit sekä jazzin ja kansanmusiikin aineryhmät.

Taideyliopiston kirjastoissa oli vuoden aikana noin 81 500 asiakaskäyntiä ja rekisteröityneitä lainaajia noin 13 500.

Avoimen yliopiston koulutuksiin osallistui vuonna 2017 noin 1300 opiskelijaa.

Taulukko 5. Avoimessa yliopiston opiskelijat ja suoritettavat opintopisteet 2013–2017

Taideyliopisto: Avoin yliopisto	2013	2014	2015	2016	2017
Avoimen yliopisto-opetuksen opiskelijat (netto)	741	1000	1066	1216	1316
Suoritettavat opintopisteet	4576	6208	6109	6176	7288

Taulukko 6. Täydennyskoulutus 2013–2017

Taideyliopisto: Täydennyskoulutus	2013	2014	2015	2016	2017
järjestetyt koulutukset	50	17	18	27	29
osallistujat	1383	1334	566	502	452

1.4 Tohtorikoulutus ja tutkimus

Taideyliopistossa tehdään tutkimusta kaikissa kolmessa akatemiassa ja akatemiarajat ylittävillä fokusalueilla. Taideyliopisto on määritellyt tutkimuksen strategiseksi fokusalueiksi musiikin historian, taiteellisen tutkimuksen ja taidekasvatuksen. Näiden alueiden toimintaa kirkastettiin vuonna 2017 yliopiston lisäpanostuksen ja Suomen Akatemian PROFI-rahoituksen avulla mm. laajentamalla musiikin historian fokusalue taiteiden historiaan, organisoimalla uutta taiteellisen tutkimuksen post doc -toimintaa ja vahvistamalla taidekasvatuksen tutkimuksen yhteistyötä ja verkostoitumista.

Taideyliopisto perusti Research Hub -tutkimusverkoston vuonna 2015. Research Hub synnytti Eurooppaan vahvan taidealan tutkimusympäristön kokoamalla tutkimusryhmiä fokusalueiden tutkimuskeskuksiin, joita ovat Centre for Educational Research and Academic Development in the Arts (CERADA), Centre for Artistic Research (CfAR) ja Uniarts Helsinki History Forum. Research Hub tukee laajempien rahoitushakemusten laatimista, mahdollistaa tohtoriopiskelijoiden integroitumisen post doc -tason tutkimusryhmiin, luo uusia edellytyksiä merkittävälle kansainväliselle tutkimustoiminnalle, järjestää säännöllistä konferenssitoimintaa ja kehittää yhteisiä käytäntöjä taidealan tutkimustoiminnan tarpeisiin.

Taideyliopisto vei vuonna 2017 vahvasti eteenpäin Suomen Akatemian strategisen neuvoston rahoittamaa Arts Equal -konsortiohanketta, jossa selvitetään, miten taiteellisella toiminnalla, menetelmillä ja taidekasvatuksella voidaan tehdä yhteiskunnasta tasa-arvoisempi ja ehkäistä syrjäytymistä. Hankkeessa kehitetään myös kulttuurialan sosiaalisia innovaatioita yhteistyössä laajan vuorovaikutuskumppaniverkoston kanssa osaamisen uudistamiseksi. Hankkeelle myönnettiin jatkorahoitus vuosille 2018–2020.

Taideyliopisto on aktiivinen tekijä taiteellisen tutkimuksen ja taidekasvatuksen tutkimuksen kansallisessa ja kansainvälisessä verkostoitumisessa. CfAR:n kautta Taideyliopisto on aktiivinen toimija kahdessa keskeisimmässä taiteellisen tutkimuksen eurooppalaisessa verkostossa, SAR:ssa (Society of Artistic Research) sekä EARN:ssa (European Artistic Research Network). Taideyliopiston CERADA-tutkimuskeskus organisoii taidekasvatuksen alueen verkostotapahtumia ja konferensseja. Taideyliopiston historiafoorumi johtaa ja koordinoi musiikintutkimuksen verkostoa (MuToVe), jossa tehdään yhteistyötä tohtorikoulutuksen ja tutkimuksen alueella. Yhteistyössä ovat mukana Helsingin yliopisto, Taideyliopisto, Turun yliopisto, Åbo Akademi, Tampereen yliopisto, Itä-Suomen yliopisto, Jyväskylän yliopisto ja Oulun yliopisto. Vuonna 2018 tavoitteena on laajentaa fokusalueiden yhteistyöverkostoa taide- ja kulttuurialalla toimiviin ammattikorkeakouluihin.

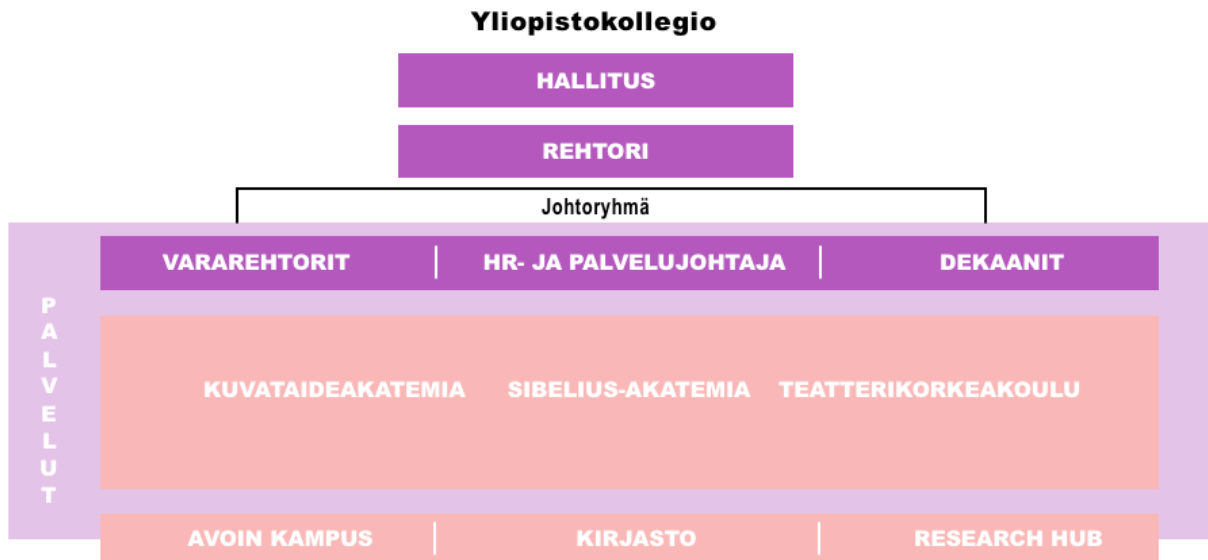
Avoimen tieteen periaatteet ohjaavat Taideyliopiston tutkimustoiminnan kehittämistä. Taideyliopiston tutkimusaineistopolitiikka perustuu avoimen tieteen linjauksiin.

Opetus- ja tutkimushenkilöstön raportoimien tieteellisten julkaisujen määrä on kasvanut merkittävästi vuodesta 2016. (Tilanne 15.3.2018)

Taulukko 7. Julkaisut 2013–2017

Taideyliopiston julkaisut julkaisutyypiluokituksen mukaan	2013	2014	2015	2016	2017
A Vertaisarvioidut tieteelliset artikkelit	82	37	64	60	89
B Vertaisarvioimattomat tieteelliset kirjoitukset	33	50	27	34	46
C Tieteelliset kirjat (monografiat)	12	12	13	8	16
TIETEELLISET JULKAISUT YHTEENSÄ	127	99	104	102	151
D Ammattiyhteisölle suunnatut julkaisut	48	47	35	23	51
E Suurelle yleisölle suunnatut julkaisut	32	35	32	25	30
JULKAISUT YHTEENSÄ	207	181	171	150	232

1.5 Organisaatio

Yliopistokollegio

Taideyliopiston yliopistokollegioon kuuluu 18 jäsentä, joilla on henkilökohtaiset varajäsenet. Kollegion toimikausi on neljä (4) kalenterivuotta, kuitenkin siten, että yliopistokollegion opiskelijajäsenten toimikausi on kaksi kalenterivuotta.

Yliopistolain mukaan yliopistokollegio muun muassa valitsee yliopiston hallituksen ulkopuoliset jäsenet, vahvistaa hallituksen sisäisten jäsenten valinnan, valitsee tilintarkastajat, vahvistaa yliopiston tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä päättää vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille ja rehtorille.

Yliopistokollegio kokousti vuoden aikana seitsemän kertaa. Uusi yliopistokollegio järjestäytyi kokouksessaan 16.1. Kollegion puheenjohtajaksi valittiin koulutuspäällikkö Mika Virkkala ja varapuheenjohtajaksi professori Kristiina Ilmonen.

Kevään 2017 aikana kollegio valmisteli hallituksen ulkopuolisten jäsenten valintaa ja nimesi työryhmän valmistelemaan asiaa. Kollegio kävi keskustelun hallituksen ulkopuolisilta jäseniltä vaadittavista osaamisalueista ja keskusteli kokouksissaan useasti mahdollisista hallituksen jäsenistä. Kollegio päätti, että hallitukseen valitaan 11 jäsentä, joista kuusi on yliopistoyhteisön sisäistä ja viisi ulkoista jäsentä. Hallituksen toimikaudeksi päätettiin neljä vuotta kaudella 2018–2021. Kollegio valitsi kokouksessaan 1.6.2017 yliopiston tulevaan hallitukseen yliopistoyhteisön ulkopuolisiksi jäseniksi Paavo Järvensivun, Heikki Lehtosen, Marja Makarowin, Stuba Nikulan ja Astrid Thorsin. Kokouksessaan 21.11.2017 yliopistokollegio vahvisti tulevan hallituksen sisäisiksi jäseniksi professori Eeva Anttilan, professori Petteri Salomaan, toimitila-asiantuntija Kari Karlssonin, erikoissuunnittelija Hannu Tolvasen, opiskelija Lukas Korpelaisen ja opiskelija Sofia Raittisen.

Kokouksessaan 22.5. yliopistokollegio vahvisti toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja rehtorille.

Yliopistokollegio on nostanut vuorovaikutuksen edistämisen yhdeksi tärkeäksi teemakseen. Sitä toteuttaakseen yliopistokollegio ja hallitus järjestivät yhteisen iltakoulun toukokuussa 2017. Siinä keskusteltiin mm. yliopiston yhteisistä pitkän aikavälin keskustelu- ja kehittämisteemoista.

Hallitus

Taideyliopiston ylimpään päättävään elimeen, hallitukseen, kuului 10 jäsentä, joista neljä on yliopistoyhteisön ulkopuolisia henkilöitä. Kaudella 1.1.2015- 31.12.2017 hallituksen puheenjohtajana toimi OTL Karri Kaitue ja varapuheenjohtajana KTM Kai Seikku. Muut ulkopuoliset jäsenet olivat OTT Kimmo Nuotio ja FT Marja Sakari. Hallitukseen kuuluivat lisäksi vaaleilla valitut yliopistoyhteisön sisäiset jäsenet professori Vesa Kurkela, professori Eeva Anttila, osastodekaani Elina Laakso (hallituksen jäsen 16.2.2016 alkaen) ja suunnittelija Ann-Charlotte Karlsson sekä ylioppilaskunnan nimeämät opiskelijajäsenet Annika Kempe ja Jaakko Rustanius.

Hallituksen tehtävät on määritelty yliopistolaissa sekä Taideyliopiston johtosäännössä. Hallituksen tehtäviin kuuluu päättää yliopiston toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä strategiasta ja ohjauksen periaatteista. Lisäksi hallitus päättää vuosittaisesta toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta, hyväksyy yliopiston tilinpäätöksen, päättää yliopiston toimintarakenteesta ja muun muassa ottaa rehtorit sekä suoraan rehtorin alaisuudessa toimivan johtavan henkilöstön.

Hallitus kokoontui tilikauden aikana yhteensä kymmenen kertaa. Hallituksen palkkiot vuonna 2017 olivat yhteensä 97 400 euroa. Vuonna 2017 hallitus seurasi aktiivisesti ulkopuolisen yksityisen rahoituksen hankintaa (varainhankinta), yliopiston taloustilannetta ja päätti toimenpiteistä yliopiston talouden tasapainottamiseksi. Lisäksi hallitus päätti palveluorganisaation rakenteesta ja vastuutti henkilöstöjohtajan vastaamaan palveluiden johtamisesta ja toiminnan suunnittelusta yli palvelualuearajojen. Hallitus teki myös Taideyliopiston kampusrakennetta selkeyttävän hankintapäätöksen koskien Sörnäisiin sijoittuvan Taideyliopiston uudistilahankkeen suunnittelua, toteuttamista ja vuokraamista sekä päätti Certia Oy:n osakkeiden merkinnästä. Hallitus teki vuonna 2017 myös rekrytointipäätöksiä: kutsui tohtorikoulutuksesta ja tutkimuksesta vastaavan vararehtorin jatkokaudelle sekä päätti Sibelius-Akatemian ja Kuvataideakatemia dekaanien valinnasta.

1.6 Henkilöstö

Vuoden 2017 päättyessä Taideyliopiston henkilötyövuosien kokonaismäärä oli 737 htv (569 htv ilman tuntiopetusta). Yliopiston strateginen panostus tutkimukseen näkyi henkilöstörakenteen muutoksena. Sekä professorien (+ 4,7 %) ja tutkijatohtorien (+ 17,5 %) henkilötyövuodet kasvoivat kertomuskaudella. Opetus- ja tutkimushenkilöstön sukupuolijakauma on tasapainoinen (taulukko 8).

Työhyvinvoinnin kehittäminen

Taideyliopiston henkilöstön työhyvinvointia seurataan yhteistyössä vakuutusyhtiö Varman ja muiden yliopistojen kanssa tehtävällä kyselyllä. Vuonna 2017 toteutetun kyselyn vastausprosentti Taideyliopistossa oli 53 %. Tulosten keskiarvo kyselyssä oli 3,56 asteikolla 1–5 (2015: 3,67; 2013: 3,6). Työhyvinvointikyselyn mitareilla arvioituna työhyvinvoinnissa on pientä laskua aiempiin vuosiin, mikä selittyy osin samanaikaisilla yhteistoiminta- ja muutosprosesseilla. Kysely toteutettiin heti yhteistoimintaneuvottelujen päättymisen jälkeen, joten siihen suhteutettuna tulosta voi pitää kohtuullisena.

Työhyvinvointikyselyn perusteella yliopiston kehittämiskohteita ovat strategisen johtamisen osallistavuus ja johtamisen näkyvyyden vahvistaminen. Yliopistotasolla keskeisimmäksi vahvuudeksi arvioitiin lähiesimiestyö. Työhyvinvointikyselystä johdetut toimenpiteet sovitaan vuonna 2018 yksikkökohtaisten käsittelyjen jälkeen.

Palveluhenkilöstön yhteistoimintaneuvottelut

Vuonna 2015 käynnistynyt palveluorganisaation selkeyttämisprojekti saatettiin päätökseen. Uuden palveluorganisaation toimeenpanon ja talouden tasapainottamisen seurauksena yliopistossa käytiin hallintoa ja palveluja tuottavaa muuta henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut, jotka päättyivät kesäkuussa 2017. Neuvottelujen tuloksena lopetettiin 18 tehtävää. Kahdeksalle henkilölle pystyttiin irtisanomisen yhteydessä tarjoamaan uuden organisaation mukaista määräaikaista tai pysyvää tehtävää. Kokonaisuudessaan palveluhenkilöstön määrä vähenee vuoteen 2020 mennessä 28 henkilötyövuodella irtisanomisten, eläköitymisten, määräaikaisten työsuhteiden päättymisten ja muiden muutosten kautta.

Uusiutuvat palvelut

Palveluorganisaatiouudistuksen tavoitteena on luoda edellytyksiä palveluiden strategisempaan kehittämiseen ja palvelutoiminnan sujuvoittamiseen hyödyntämällä aiempaa paremmin synergiaetuja ja poistamalla päällekkäisyyksiä. Palveluiden ja prosessien kehittämisellä ja sujuvuudella pyritään tukemaan myös henkilöstön ja opiskelijoiden hyvinvointia. Vuonna 2017 sovittiin palveluiden kehittämisestä yhtenä kokonaisuutena ja käytäjälähtöisesti yli palvelualuerajojen. Samalla päätettiin, että HR- ja palvelujohtaja vastaa jatkossa palveluiden yhteistyöstä ja toiminnan suunnittelusta yli palvelualuerajojen, vastaavasti akatemioiden palveluista vastaavat palvelu- ja henkilöstöpäälliköt.

Aktiivista toimintaa epäasiallisen kohtelun ehkäisemiseksi

#Metoo-kampanjan myötä Taideyliopistossa keskusteltiin epäasiallisesta kohtelusta ja siihen puuttumisen kynnyksen madaltamisesta, vaikka vuoden 2017 henkilöstökyselyssä epäasiallinen kohtelu ei noussutkaan esiin. Yliopisto pitää epäasiallisen kohtelun ehkäisyä tärkeänä ja pyrkii aktiivisesti laskemaan siitä ilmoittamisen kynnystä. Opiskelijoille, opettajille ja muulle henkilöstölle järjestettiin useita epäasiallista kohtelua ja sen ehkäisyä käsitteleviä tilaisuuksia ja näin pyrittiin kasvattamaan tietoisuutta Taideyliopiston epäasiallisen kohtelun prosesseista ja käytännöistä. Lisäksi vuonna 2017 hyväksyttiin yliopiston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma vuosille 2017–2020.

Henkilöstötilastot

Taulukko 8: Naisten osuus (%) opetus- ja tutkimushenkilöstöstä 2017

	Tohtori- koulutettavat	Tutkija- tohtorit	Lehtorit	Professorit	Yhteensä
Naisten osuus %	59,5	55	46,9	48,4	49

Taulukko 9: Henkilötyövuodet henkilöstöryhmittäin 2013–2017

Muutos (%) henkilötyövuosissa toimintakertomuskaudella (2016-2017). Vuoden 2017 luvuissa ei näy yhteis-toimintaneuvottelujen vaikutukset.

Henkilötyövuodet henkilöstöryhmittäin	2013 (htv)	2014 (htv)	2015 (htv)	2016 (htv)	2017 (htv)	Muutos-%
Professorit (sis vier. prof)	45	48	52	53	56	4,7
Lehtorit	148	152	159	165	155	-6,2
Tutkijatohtorit	8	7	5	12	14	17,5
Tohtorikoulutettavat	25	25	26	32	29	-7,8
Muu opetus- ja tutkimushenkilöstö					3	0
Tuntiopettajat	177	163	169	166	168	1,1
Opetus- ja tutkimushenkilöstö yhteensä	402	394	411	427	424	-0,9
Palveluhenkilöstö yhteensä	281	298	320	313	313	0,1
Kaikki yhteensä	683	692	730	740	737	-0,5
Htv yhteensä ilman tuntiopetusta	506	529	562	574	569	-0,9

Taulukko 10: Palveluhenkilöstön lukumäärää kuvaavat tunnusluvut

Luvut ovat kunkin vuoden lopun tilanne, vuoden 2017 luvuissa huomioitu palveluhenkilöstön yhteistoimintaneuvottelujen vaikutukset.

Henkilöstö	2016 (lkm)		2017 (lkm)	
Opetusta- ja tutkimusta tukeva henkilöstö	237	66 %	229	67 %
Muu palveluhenkilöstö	122	34 %	112	33 %
Palveluhenkilöstö yhteensä	359		341	

Opetusta ja tutkimusta tukeva henkilöstö = taiteellisen toiminnan tukipalvelut, opintopalvelut, sis avoin kampus, tutkimuspalvelut, kirjasto

Muu palveluhenkilöstö = Henkilöstö- ja kehittämisspalvelut, lakipalvelut, viestintä- ja kumppanuuspalvelut, it ja tietohallintopalvelut, talouspalvelut, tilapalvelut

1.7 Arvio merkittävimmistä taloudellisista riskeistä

Taideyliopiston merkittävin pitkän aikavälin riski on OKM-perusrahoitukseen liittyvä epävarmuus. Julkisen talouden kasvaneet säästöpainet ja valtionjohtoiset yliopistorahoituksen säästötoimet vaikuttavat myös Taideyliopiston rahoitukseen. Ennuste tulevien vuosien perusrahoituksen tasoksi on laskeva. Riskin vaikutusta pyritään minimoimaan kustannustehokkaalla toiminnalla sekä mm. pyrkimällä lisäämään ulkoisen rahoituksen tulonlähteitä. Varautukseen rahoituksen vähenemiseen Taideyliopisto teki talouteen sopeuttamisohjelman, jonka osana olivat myös yliopiston tuottamiin palveluihin kohdistuneet yhteistoimintaneuvottelut.

Koulutustoiminta Taideyliopiston aloilla on hyvin tilavaltaista ja kiinteistöllisesti vaativaa sekä asettaa poikkeuksellisia tarpeita toimitiloja kohtaan verrattuna moneen muuhun koulutusalaan. Nämä toimitiloihin kohdistuvat erityistarpeet muodostavat taloudellisen ja toimitilastrategiallisen riskin. Taideyliopistossa on varauduttu vahinkoriskeihin vastuu- ja omaisuusvakuutuksin.

Taideyliopisto on käynnistänyt osana strategia- ja laatutyötä myös Taideyliopiston kokonaisvaltaisen riskikartan laatimisen. Tässä taloudellisten riskien lisäksi on tunnistettu myös mm. henkilöresurssiriskit. Pienellä yliopistolla henkilöriskejä liittyy mm. kriittiseen osaamis pääomaan ja runsaslukuisten projektien aiheuttamaan resurssien riittävyysongelmaan.

1.8 Laadunhallinta

Taideyliopiston ensimmäinen laadunvarmistusjärjestelmä julkaistiin vuonna 2017. Laadunvarmistusjärjestelmä on dynaaminen ja sitä kehitetään samalla, kun koko yliopistoa ja uutta palveluorganisaatiota kehitetään. Laadunvarmistusjärjestelmän tavoitteena on varmistaa strategian toteutuminen, tukea ydintoiminnan laatua, ja varmistaa Taideyliopistoon selkeät ja avoimet johtamisen tavat, sujuvat palvelut ja koko henkilöstölle rohkea asenne kehittää omaa työtään arjessa. Laadunvarmistusjärjestelmä auditoidaan keväällä 2018.

1.9 Yliopiston talous ja sijoitustoiminta

Taideyliopiston tulos

Taideyliopiston vuoden 2017 tulos oli 3,2 M€ ylijäämäinen. Tulos oli 3,2 M€ parempi kuin budjetti ja 0,2 M€ pienempi kuin vuoden 2016 tulos.

Budjetoitua parempaa ylijäämäistä tulosta selittävät etenkin 1,0 M€ budjetoitua suuremmat sijoitustoiminnan tuotot. Sijoitussalkkujen allokaatiota muutettiin, jolloin myyntivoittoa realisoitiin hyvässä markkinatilanteessa. Edelliseen vuoteen verrattuna sijoitustuotot olivat 0,8 M€ paremmat.

Tulosta paransivat myös budjetoitua paremmat toiminnan tuotot 0,4 M€ mm. lukuvuosimaksuista ja tapahtumista. Kasvua edelliseen vuoteen oli 0,2 M€ Myös ulkopuolisen rahoituksen ja muun hanketoiminnan volyymi kasvoi budjettiin suhteutettuna 0,5 M€ ja edelliseen vuoteen nähden 0,9 M€ mutta sillä ei ollut tulosvaikutusta myös vastaavien kulujen kasvettua samassa suhteessa.

Henkilöstökuluissa budjettiin verrattuna säästöä syntyi kuukausipalkkaisten osalta 0,7 M€ Suurin selittävä tekijä olivat alhaisempina toteutuneet sivukulut ja lomapalkkavelan muutos. Myös yhteistoimintaneuvottelujen yhteydessä tapahtunut rekrytointien jäädyttäminen aiheutti säästöä. Tuntiopetuksen kulut sen sijaan kasvoivat lähes 0,2 M€ Henkilöstömenot olivat 57 % kaikista Taideyliopiston varsinaisen toiminnan kuluista. Henkilöstömenojen lasku verrattuna vuoteen 2016 oli 0,5 M€

Vuokrat ja muut kiinteistömenot toivat budjettiin verrattuna 0,3 M€säästöä budjetoitua alhaisempien vuokrankorotusten ja alhaisemman kunnossapitopalveluiden toteuman takia. Taideyliopiston kaikista kuluista vuokrat ja muut kiinteistömenot olivat 25 %, mikä johtuu siitä, että ydintoiminta on hyvin tilavaltaista ja kiinteistöllisesti vaativaa. Vuokrat ja muut kiinteistömenot nousivat lähes 0,2 M€edellisvuoteen verrattuna, mm. vuokrien korotusten takia.

Suuri ylijäämää aiheuttava erä olivat myös budjetoitua alemmat muut kulut, lähinnä ostopalvelujen 0,9 M€ budjettilylijäämä, joka syntyi paljolti yhteistoimintaneuvottelujen takia toteutetusta kulukurista. Ostopalveluiden kokonaissumma oli kuitenkin 0,5 M€edellisvuotista suurempi.

Taideyliopiston omavaraisuusaste oli 88,3 % (ed. vuonna 87,0 %). Vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden odotetaan säilyvän hyvänä lähitulevaisuudessa. Taideyliopiston pitkän tähtäimen pyrkimyksenä on vastuullinen, vakaa talous. Huomioiden vuoden 2017 ylijäämä, on vuoden 2018 budjetti laadittu -0,5 M€alijäämäiseksi niin, että alijäämä katetaan vuoden 2017 budjetoitua suuremmilla sijoitustoiminnan tuotoilla. Muu kertynyt kumulatiivinen ylijäämä jää taseeseen tasapainottamaan tulevien vuosien mahdollisia rahoitusleikkauksia sekä toisaalta mahdollistamaan strategisia lisäpanostuksia.

Taideyliopiston omistukset

Taideyliopisto omistaa palveluyhtiö Helsingin Musiikkitalo Oy:n osakkeista 16,6 % omistusosuuden. Vuonna 2015 yhtiön muiden osakkaiden kanssa tehdyn osakkeiden arvonalennuksen jälkeen osakkeiden arvon katsotaan nyt olevan oikealla tasolla. Musiikkitalon vuosina 2016–2017 rakentaman uuden toiminta- ja säästömallin, kiinteän omaisuuden tasesiirron sekä myynnin uudelleen kohdentamisen jälkeen taloudellinen tilanne on saatettu tasapainoon. Helsingin Musiikkitalo Oy:n vuoden 2017 tulos tulee olemaan lievästi positiivinen.

Taideyliopiston hallitus hyväksyi kokouksessaan 28.9.2017 Taideyliopiston liittymisen Certia Oy:n osakkaaksi hankkimalla 10 osaketta a` 400 €osake, yhteensä 4000 € Certia Oy on 100 % yliopistojen omistama palvelukeskus, joka on erikoistunut talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmien ja niihin liitännäisten palveluiden tuottamiseen yliopistoille ja korkeakouluille. Certia tulee toimimaan Taideyliopiston kirjanpito- ja HR-järjestelmien ja -palvelujen tuottajana vuoden 2019 alusta lähtien, käyttöönottoprojekti on vuonna 2018. Varsinainen osakassopimus ja osakemerkintä tehtiin tammikuussa 2018.

Taideyliopiston sijoitustoiminta

Taideyliopiston sijoitussalkku muodostuu sijoitusomaisuudesta (lähinnä rahastomuotoisista korkosijoituksista ja osakkeista), jotka taseessa esitetään pysyvissä vastaavissa. Sijoitussalkun arvo oli vuoden 2017 lopussa 62,9 M€ Salkkuun sijoitettiin kevään 2017 aikana hallituksen päätöksellä lisää 4 M€, samoin syksyn aikana lisättiin 4 M€ja pienennettiin pankkitilillä olevia kassavaroja. Joulukuussa 2017 sijoitussalkkua kasvatettiin vielä 10 M€lahjoituskampanjasta saatujen keräysvarojen ja niihin valtiolta saatujen vastinrahojen ansiosta.

Sijoitusomaisuuden tuotto käytetään yliopiston strategisten tavoitteiden rahoittamiseen. Sijoitusomaisuuden tarkoituksena on turvata yliopiston taloudellista liikkumavaraa ja parantaa rahoituksen vakautta. Taideyliopiston sijoittamisessa noudatetaan hallittua riskinottoa ja hyviä riskienhallintatapoja sekä vastuullisen sijoittamisen periaatteita.

Taideyliopistolle on nimetty sijoitusammattilaisista koostuva neuvoa-antava sijoituskomitea, jossa jäseninä vuonna 2017 olivat Tapio Oksanen, TVR (pj.); Eva Grannenfelt, Grannenfelt Finance Oy; Ari Huotari, Keva ja Jari Puhakka, Etera. Sijoituskomitea toimii hallituksen ja rehtorin alaisena neuvoa-antavana asiantuntijaelimänä yliopiston varojen hoidossa. Sijoituskomitean avulla mm. tarkastellaan ja päivitetään vähintään vuosittain Taideyliopiston sijoituspolitiikka.

Vuonna 2017 hallitus päätti sijoituspolitiikan päivityksestä kokouksissaan 2.2.2017, 28.9.2017 ja 4.12.2017. Vallitsevan markkinatilanteen takia tuottamattomien korkosijoitusten osuutta vähennettiin ja salkkuun otettiin mukaan myös vaihtoehtoisia sijoituksia, mm. kiinteistö- ja Private Equity -rahastoja. Osakkeiden osuus perusallokaatiossa nostettiin 30 %:sta 35 %:iin, korkosijoitusten osuutta laskettiin 70 %:sta 55 %:iin, ja vaihtoehtoisia sijoituksia (poislukien hedge-rahastot) salkkuun otettiin 10 %.

Taideyliopisto sai Taide on lahja -varainhankintakampanjassa lahjoituksia vajaat 5 M€, johon saatavan valtion vastinrahoituksen kanssa muodostui sijoitusomaisuuteen oma 10 M€suuruinen salkkunsu. Tämän lahjoituskampanjasalkun tuottoa päätettiin seurata erikseen muun sijoitusomaisuuden tuotosta, samoin salkun allokaatio ja tuotto-odotus sekä riskitaso voivat poiketa muusta salkusta. Lahjoituskampanjasalkun allokaatio tällä hetkellä on seuraava: osakkeet 30 %, vaihtoehtoiset sijoitukset 70 %.

Taideyliopiston varainhoitajina ovat jatkaneet vuonna 2015 tehdyn kilpailutuksen mukaisesti kaksi täyden valtakirjan varainhoitoyhtiötä, joiden kesken perussijoitussalkku on jaettu kahteen vertailukelpoiseen tasoltaan 24 M€salkkuun. Varainhoitajina toimivat LähiTapiola Varainhoito Oy ja SEB Varainhoito Suomi Oy. Taideyliopisto kilpailutti syksyllä 2017 uudelle erilliselle lahjoituskampanjasalkulle kaksi varainhoitajaa, 5 M€arvoisin lähtösalkuin. Varainhoitajiksi valittiin EQ Varainhoito ja Mandatum Life.

Taideyliopisto käyttää sijoitusomaisuuden osalta käyvän arvon rahastoa, joten sijoitussalkun arvonnousu vuonna 2017 ei näy tilinpäätöksessä sijoitustoiminnan tuottona. Tuloslaskelmassa näkyvät vain realisoitujen salkkujen tuomat myyntivoitot tai -tappiot. Käyvän arvon rahastossa oli vuoden 2017 lopussa 3,2 M€

Taideyliopisto tulee jatkamaan sijoitussalkun allokaation tarkastelua ja sijoitusmarkkinoiden tiivistä seurantaan myös vuonna 2018, poikkeuksellisen markkinatilanteen takia. Tarkoitus on mm. kasvattaa vaihtoehtoisten sijoitusten osuutta tuottamattomien korkomarkkinoiden sijaan.

1.10 Tilintarkastajat

Taideyliopiston yliopistokollegio on valinnut 8.6.2015 tilintarkastusyhteisöksi kaudelle 2015-2019 KPMG Oy Ab:n. Taideyliopiston tilintarkastajina toimivat KPMG Oy Ab:n KHT, JHTT Leif-Erik Forsberg ja KHT Heidi Vierros.

1.11 Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Taideyliopistossa on tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut merkittäviä käytössä oleviin vuokrakiinteistöihin kohdistuvia omistus- ja vuokrasopimusmuutoksia. Taideyliopisto kilpailutti vuonna 2017 hankintalain mukaisesti Teatterikorkeakoulun viereiselle tontille tulevan KuvA+-uudisrakennushankkeen, johon Taideyliopisto, etenkin Kuvataideakatemia, tulisi vuokralaiseksi. Kilpailutuksen voitti tarjoajaryhmittymä Lujatalo Oy, Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas ja JKMM Arkkitehdit. Kehitysvaihe käynnistyi jo kesällä 2017. Hankkeen edettyä suunnitellun mukaisesti, hallitus päätti vuokrasopimuksen hyväksymisestä kokouksessaan 16.1.2018. Vuokrasopimus on 25-vuotinen, eivätkä Taideyliopiston tilakustannukset sen johdosta nouse aiempaan verrattuna. Vuokrasopimus allekirjoitettiin 12.2.2018.

Ruotsalainen kiinteistösijoittaja Hemsö osti 1.3.2018 Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n omistuksessa olleet kolme Taideyliopiston käytössä olevaa kiinteistöä Helsingissä. Kiinteistöt ovat Taideyliopiston Teatterikorkeakoulun tilat Haapaniemenkadulla ja Taideyliopiston Sibelius-Akatemian tilat Nervanderinkadulla ja Pohjoisella Rautatiekadulla. Samassa yhteydessä Taideyliopisto allekirjoitti pitkäaikaiset vuokrasopimukset Hemsön kanssa. Sopimusten johdosta Taideyliopiston vuokrakustannukset kokonaisuudessaan laskevat, ja sopimuksessa on mukana Pohjoisen Rautatiekadun kiinteistön peruskorjaus sekä Haapaniemenkadun julkisivuremontti. Näiden kiinteistöjen ja vuokrasopimusten avulla Taideyliopisto tehostaa ja tiivistää kampusrakennettaan niin, että vuonna 2021 Taideyliopiston pääkaupunkiseudun toiminta keskittyy kahteen kampukseen, Sörnäisten ja Töölön kampukseen.

2 Tuloslaskelma

	<u>1.1.-31.12.2017</u>	<u>1.1.-31.12.2016</u>
Varsinainen toiminta		
Avustustuotot	1 904 398,80	1 899 899,04
Liiketoiminnan tuotot	380 979,00	231 584,50
Muut tuotot	3 582 957,42	2 652 198,96
Yhteensä	5 868 335,22	4 783 682,50
Henkilöstökulut	-41 840 050,55	-42 303 034,66
Poistot ja arvonalentumiset	-1 875 251,78	-1 901 087,58
Muut kulut	-29 312 965,65	-28 491 322,55
Yhteensä	-73 028 267,98	-72 695 444,79
Kulujäämä	-67 159 932,76	-67 911 762,29
Varainhankinta		
Tuotot	4 386 771,00	367 028,94
Kulut	-37 806,97	-96 176,85
Varainhankinta yhteensä	4 348 964,03	270 852,09
Kulujäämä	-62 810 968,73	-67 640 910,20
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot	1 419 036,46	679 716,93
Kulut	-137 748,10	-209 779,23
Sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä	1 281 288,36	469 937,70
Kulujäämä	-61 529 680,37	-67 170 972,50
Yleisavustukset	Yliopiston perusrahoitus	70 930 000,00
		69 117 000,00
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	7 587 319,63	3 759 027,50
Tilinpäätössiirrot	Sidottujen rahastojen muutos	-270 852,09
		-4 348 964,03
Tilikauden ylijäämä	3 238 355,60	3 488 175,41

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	22 545 498,07	22 545 498,07
Pääomituskampanjan valtion vastinraha	5 523 109,00	0,00
Pääomitusrahasto	4 619 816,12	270 852,09
Käyvän arvon rahasto	3 170 612,52	1 810 709,61
Vapaat rahastot	240 877,92	240 877,92
Toimintapääoma	22 455 775,59	22 455 775,59
Edellisten tilikausien tulos	11 167 706,60	7 679 531,19
Tilikauden voitto	3 238 355,60	3 488 175,41
Oma pääoma yhteensä	72 961 751,42	58 491 419,88
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	640 329,28	988 914,71
Ostovelat	2 320 106,40	1 894 886,02
Muut velat	3 328 446,63	2 745 121,58
Siirtovelat	4 046 089,03	4 111 188,85
Yhteensä	10 334 971,34	9 740 111,16
Vieras pääoma yhteensä	10 334 971,34	9 740 111,16
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	83 296 722,76	68 231 531,04

4 Rahoituslaskelma

	<u>1.1.-31.12.2017</u>	<u>1.1.-31.12.2016</u>
Toiminnan rahavirta		
<i>Varsinaisen toiminnan rahavirta</i>		
Varsinaisen toiminnan kulujäämä	-67 159 932,76	-67 911 762,29
Edelliseen sisältyvät poistot	1 875 251,78	1 901 087,58
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien saamisten muutos	282 303,49	2 033 679,69
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos	594 860,18	-55 260,06
Varsinaisen toiminnan rahavirta	-64 407 517,31	-64 032 255,08
<i>Saadut yleisavustukset</i>	69 117 000,00	70 930 000,00
Toiminnan rahavirta	4 709 482,69	6 897 744,92
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-1 000 976,31	-1 267 352,06
Investoinnit sijoituksiin / Sijoitusten myynnit	-19 257 151,14	-10 444 712,65
Sijoitusten nettotuotot	1 281 288,36	469 937,70
Investointien rahavirta	-18 976 839,09	-11 242 127,01
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman lisäys/pääomituskampanja	9 872 073,03	270 852,09
Rahoituksen rahavirta	9 872 073,03	270 852,09
Rahavarojen muutos lisäys (+) / vähennys (-)	-4 395 283,37	-4 073 530,00
Rahavarat tilikauden alussa	12 231 198,33	16 304 728,33
Rahavarat tilikauden lopussa	7 835 914,96	12 231 198,33
Rahavarojen muutos yhteensä	-4 395 283,37	-4 073 530,00

5 Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Eläkemenot

Työeläkejärjestelmään kuuluvan henkilökunnan, 1.1.1980 jälkeen syntyneet, eläketurva on hoidettu ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä. Tästä osasta ei ole kattamatonta eläkevastuuta. Valtion eläkejärjestelmään kuuluvan henkilökunnan, ennen 1.1.1980 syntyneet, eläkevastuun kantaa Suomen valtio. Eläkekulut on kirjattu suoriteperusteisesti.

Arvonlisäveron kompensatio

Perustoimintaan saatu opetus- ja kulttuuriministeriön arvonlisäverokompensatio on kirjattu nettoperusteisesti siten, että saatu kompensatio ja maksetut arvonlisäverot on kirjattu taseeseen.

Pysyvät vastaavat

Pysyvät vastaavat on arvostettu hyödykekohtaisesti hankintahintaan vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Kaikki poistot tehdään tasapoistoina.

	2017	2016
Poistoajat:	Vuotta	Vuotta
<u>Aineettomat hyödykkeet</u>		
Atk-ohjelmat	4	4
Muut pitkävaikutteiset menot	10	10
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>		
IT-laitteet ja niiden oheislaitteet	4	4
AV-laitteet ja järjestelmät	5 - 8	5 - 8
Kalusteet	5	5
Näyttämötekniikka	20	20
Muut koneet ja laitteet	4 - 10	4 - 10
Pianot	10	10
Muut soittimet	10	10
Flyygelit	20	20
Urut	40	40
Muut aineelliset hyödykkeet	20	20
Taide-esineet	ei poistoja	ei poistoja

Erillis- ja yhteiskulujen kohdistus

Toiminnanaloille on kohdistettu niiden erilliskulut ja osuus yhteiskuluista mahdollisimman hyvin aiheuttamisperiaatetta noudattaen.

Sijoitukset

Rahastosijoitukset on arvostettu tilinpäätöspäivän markkina-arvoon. Arvonmuutos on kirjattu taseeseen käyvän arvon rahastoon. Sijoituksien myynneissä on hankintamenona käytetty ko. sijoituksen kirjanpidon keskihintaa.

Valtion pääomituskampanja v. 2014 - 2017

Pääomituskampanjan kirjanpito on laadittu Opetus- ja kulttuuriministeriön ohjeen OKM/7/500/2014 (27.10.2014) ja täydentävän ohjeen (19.12.2014) mukaisesti. Lahjoitukset ja lahjoitusten kulut on kirjattu tuloslaskelman varainhankinnan ryhmään, ja ne on siirretty netotettuna tilinpäätössiirtojen ryhmästä taseen oman pääoman sidottujen rahastojen ryhmään. Valtiolta saatu vastinraha on kirjattu peruspääomaan.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

	<u>1.1.-31.12.2017</u>	<u>1.1.-31.12.2016</u>
Avustustuotot (LT 1.)		
OKM avustustuotot (ei perusrahoitus)	123 517,69	76 932,26
Suomen Akatemian avustustuotot	1 592 623,86	1 695 822,18
TEKES:n avustustuotot	5 318,40	127 144,60
Muut avustustuotot	182 938,85	0,00
Yhteensä	<u>1 904 398,80</u>	<u>1 899 899,04</u>

Tuloslaskelman muiden tuottojen erittely (LT 1.)

Yhteisrahoitteinen toiminta	2 447 640,96	1 725 552,24
Julkisoikeudelliset suoritteet	210 158,05	131 146,44
Vuokratuotot ja käyttökorvaukset	215 189,39	202 191,34
Sponsorituotot	50 000,00	75 000,00
Muut tuotot	659 969,02	518 308,94
Yhteensä	<u>3 582 957,42</u>	<u>2 652 198,96</u>

Elinkeinotoiminnan tuotot 380.979,00 (231.584,50) eivät sisälly edellä mainittuihin eriin, vaan ne on esitetty erikseen sivulla 35 elinkeinotoiminnan tuloslaskelman yhteydessä.

Lakisääteiset henkilöstökulut (LT 2.)

Palkat ja palkkiot	35 439 474,52	35 212 062,11
Eläkekulut	5 469 896,41	5 573 058,48
Muut sivukulut	930 679,62	1 517 914,07
Yhteensä	<u>41 840 050,55</u>	<u>42 303 034,66</u>

Hallitukselle maksetut palkkiot (LT 3.)

<u>97 400,00</u>	<u>101 500,00</u>
------------------	-------------------

Tuloslaskelman muiden kulujen erittely (LT 4.)

Tilavuokrat	16 596 526,21	16 203 078,83
Palveluiden ostot	5 891 539,73	5 361 779,01
Matkustaminen	1 945 918,39	1 663 385,39
Kiinteistömenot	1 752 377,84	2 003 155,67
Aineet ja tarvikkeet	1 044 773,95	1 135 892,54
Vapaaehtoiset henkilöstökulut	495 705,17	561 768,37
Muut vuokrat	458 828,17	436 707,72
Apurahat	322 563,29	304 773,68
Kirjallisuus ja muu tietoaaineisto	265 663,66	260 547,61
Muut kulut	539 069,24	560 233,73
Yhteensä	<u>29 312 965,65</u>	<u>28 491 322,55</u>

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
Poistot (LT 5.)		
Aineettomat hyödykkeet		
Suunnitelman mukaiset poistot	183 622,36	184 294,60
Poistot aineettomista hyödykkeistä yhteensä	<u>183 622,36</u>	<u>184 294,60</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Suunnitelman mukaiset poistot	1 691 629,42	1 712 477,77
Suunnitelman ylittävät poistot/romutuspoistot	0,00	4 315,21
Poistot aineellisista hyödykkeistä yhteensä	<u>1 691 629,42</u>	<u>1 716 792,98</u>
Suunnitelman mukaiset poistot yhteensä	1 875 251,78	1 896 772,37
Suunnitelman ylittävät poistot/romutuspoistot yhteensä	0,00	4 315,21
Poistot yhteensä	<u>1 875 251,78</u>	<u>1 901 087,58</u>
Sijoitus- ja rahoitustoiminta (LT 6.)		
Osinkotuotot	111 312,70	100 379,18
Korkotuotot	575,64	1,25
Rahastosijoitusten myyntivoitot	1 116 223,39	445 485,48
Muut tuotot	190 924,73	133 851,02
Yhteensä	<u>1 419 036,46</u>	<u>679 716,93</u>
Korkokulut	-1 669,93	-1 943,89
Rahastosijoitusten myyntitappiot	-123 779,16	-169 696,89
Muut kulut	-12 299,01	-38 138,45
Yhteensä	<u>-137 748,10</u>	<u>-209 779,23</u>
Sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä	<u>1 281 288,36</u>	<u>469 937,70</u>
Tilintarkastajien palkkiot (LT 7.)		
Tilintarkastus	7 600,00	8 852,00
Muut palvelut, ulkop.rah. tarkastus	12 379,52	1 562,40
Yhteensä	<u>19 979,52</u>	<u>10 414,40</u>
Henkilöstön lukumäärä (LT 8.)		
Henkilökunnan lukumäärä keskimäärin tilikauden aikana	669	673
Henkilökunnan lukumäärä 31.12.	659	703

Tässä esitetty henkilökunnan lukumäärä 659 sisältää Taideyliopiston kuukausipalkkaisen henkilöstön määrän 31.12.2017. Siihen eivät sisälly tuntiopettajat.
Toimintakertomuksessa mainittu luku 737 htv on Taideyliopiston henkilötyövuosien kokonaismäärä, sisältäen myös tuntiopettajat (1 htv=100 % tehtävä). Htv-luku on 569 ilman tuntiopetusta.

TASEEN LIITETIEDOT

AINEETTOMAT OIKEUDET (LT 9.)	2017	2016
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	150 409,65	142 464,54
Lisäykset	0,00	9 851,94
Alv-kompensaatio	0,00	-1 906,83
Poistamaton hankintameno 31.12.	150 409,65	150 409,65
Kertyneet poistot 1.1.	-106 317,00	-85 625,63
Tilikauden poisto	-20 466,14	-20 691,37
Kertyneet poistot 31.12.	-126 783,14	-106 317,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	23 626,51	44 092,65
Muut pitkävaikutteiset menot ja ennakkomaksut		
Hankintameno 1.1.	1 631 865,29	1 631 865,29
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 631 865,29	1 631 865,29
Kertyneet poistot 1.1.	-870 031,84	-706 428,61
Tilikauden poisto	-163 156,22	-163 603,23
Kertyneet poistot 31.12.	-1 033 188,06	-870 031,84
Kirjanpitoarvo 31.12.	598 677,23	761 833,45
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	622 303,74	805 926,10

AINEELLISET HYÖDYKKEET (LT 9.)	2017	2016
Soittimet		
Hankintameno 1.1.	5 268 445,73	4 898 447,09
Lisäykset	232 672,33	462 690,46
Alv-kompensaatio	-29 946,26	-81 321,47
Investointiavustukset	0,00	-5 448,40
Vähennykset	0,00	-5 921,95
Poistamaton hankintameno 31.12.	5 471 171,80	5 268 445,73
Kertyneet poistot 1.1.	-1 747 575,38	-1 520 261,49
Tilikauden poisto	-250 003,02	-228 920,63
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	5 921,95
Suunnitelman ylittävät poistot	0,00	-4 315,21
Kertyneet poistot 31.12.	-1 997 578,40	-1 747 575,38
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 473 593,40	3 520 870,35
Taide-esineet		
Hankintameno 1.1.	292 464,01	282 964,01
Lisäykset	212 138,11	9 500,00
Alv-kompensaatio	-39 955,76	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	464 646,36	292 464,01
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	9 289 603,15	8 547 053,44
Lisäykset	651 014,51	914 274,80
Vähennykset	-1 230,45	0,00
Alv-kompensaatio	-74 993,36	-171 725,09
Poistamaton hankintameno 31.12.	9 864 393,85	9 289 603,15
Kertyneet poistot 1.1.	-5 252 599,71	-4 043 773,32
Tilikauden poisto	-1 155 613,42	-1 208 826,39
Kertyneet poistot 31.12.	-6 408 213,13	-5 252 599,71
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 456 180,72	4 037 003,44
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	2 318 518,21	2 296 400,80
Lisäykset	100 360,01	27 425,59
Alv-kompensaatio	0,00	-5 308,18
Poistamaton hankintameno 31.12.	2 418 878,22	2 318 518,21
Kertyneet poistot 1.1.	-834 872,53	-560 141,78
Tilikauden poisto	-286 012,98	-274 730,75
Kertyneet poistot 31.12.	-1 120 885,51	-834 872,53
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 297 992,71	1 483 645,68

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Hankintameno 1.1.	139 997,19	30 677,95
Lisäykset	495 379,78	161 197,63
Alv-kompensaatio	-91 271,30	-15 201,39
Investointiavustus	0,00	-6 000,00
Vähennykset	-453 191,30	-30 677,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	90 914,37	139 997,19
Kirjanpitoarvo 31.12.	90 914,37	139 997,19
AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	8 783 327,56	9 473 980,67
Kirjanpitoarvo 31.12. yhteensä	9 405 631,30	10 279 906,77
INVESTOINTIAVUSTUKSET		
Suomen Akatemia	0,00	11 448,40

Sijoitusvarallisuus / Sijoitusrahastot (LT 10.)	Hankinta-	Markkina-arvo	Kirjanpito-
	arvo		arvo
	31.12.2017	31.12.2017	31.12.2017
DB X-Trackers iBoxx Sovereigns Eurozone Ind ETF	317 120,80	326 838,00	326 838,00
DB x-Trackers iBoxx Sovereigns Eurozone 3-5 UCITS	504 262,01	505 900,00	505 900,00
DB x-trackers II iBoxx Euro Sovereigns 1-3 TR ETF	500 313,68	498 529,00	498 529,00
iShares Barclays Capital Euro Corporate Bond	1 508 073,66	1 578 895,00	1 578 895,00
iShares Markit iBOXX EUR High Yield	599 336,17	627 763,50	627 763,50
Seligson OMX Helsinki 25 -indeksiosuus	420 298,30	580 725,00	580 725,00
iShares Core MSCI Emerging Markets IMI UCITS ETF	767 057,09	910 803,00	910 803,00
LähiTapiola Sijoituskiinteistöt A	1 200 000,00	1 200 000,00	1 200 000,00
LähiTapiola Lyhytkorko A	378 984,36	380 334,38	380 334,38
LähiTapiola Aasia-Tyynimeri A	789 405,12	938 433,06	938 433,06
LähiTapiola Eurooppa Keskisuuret A	622 138,94	637 186,94	637 186,94
LähiTapiola Eurooppa Markkina A	1 850 000,00	1 836 750,42	1 836 750,42
LähiTapiola Hyvinvointi A	155 968,01	196 414,41	196 414,41
LähiTapiola Infra A	118 709,52	147 995,78	147 995,78
LähiTapiola Japani A	439 085,35	484 721,82	484 721,82
LähiTapiola Kasvu A	154 246,14	182 947,33	182 947,33
LähiTapiola Kehittyvät Markkinat A	1 683 132,94	2 001 855,97	2 001 855,97
LähiTapiola Kuluttaja A	78 088,96	89 812,61	89 812,61
LähiTapiola Osake 100A	868 963,04	928 781,54	928 781,54
LähiTapiola Osinko A	61 950,63	72 539,21	72 539,21
LähiTapiola Osinko Suomi A	499 981,58	505 000,89	505 000,89
LähiTapiola Skandinavia A	975 227,33	999 219,84	999 219,84
LähiTapiola USA Keskisuuret A	217 301,64	252 400,76	252 400,76
LähiTapiola USA Markkina A	770 000,00	789 866,00	789 866,00
LähiTapiola High Yield A	1 625 088,65	1 793 036,17	1 793 036,17
LähiTapiola Kehittyvät Korkomarkkinat A	3 425 000,00	3 738 664,89	3 738 664,89
LähiTapiola Pitkäkorko A	335 777,99	340 375,58	340 375,58
LähiTapiola Pohjoinen Yrityskorko A	1 000 000,00	1 120 056,00	1 120 056,00
LähiTapiola Yrityskorko A	1 033 143,20	1 129 674,66	1 129 674,66
Natixis Loomis Sayles Senior Loan Fund	932 909,78	935 498,59	935 498,59
European Equity B	1 617 948,21	1 721 564,73	1 721 564,73
European Equity Small Caps C (EUR)	1 147 688,75	1 220 519,48	1 220 519,48
European Index B	980 963,52	1 048 262,54	1 048 262,54
European Opportunity Fund C EUR	956 053,53	953 346,24	953 346,24
Goldman Sachs US Core Equity Base Acc USD	468 135,01	510 350,26	510 350,26
SEB North America Index B	691 776,20	720 275,54	720 275,54
SEB US All Cap Class C USD	272 466,32	310 479,92	310 479,92
Hermes Global Emerging Markets G USD	1 096 169,95	1 362 043,38	1 362 043,38
JPM Emerging Markets Small Cap A acc EUR	801 495,36	888 328,19	888 328,19
Emerging Markets Fund C USD	1 373 000,01	1 379 761,32	1 379 761,32

SEB Global Fund IC EUR	743 525,83	848 553,98	848 553,98
SEB Euro Bond B	195 196,52	198 185,57	198 185,57
BlackRock ISF- iShares Euro IG Corp Bd Index Fund (IE)	2 153 710,97	2 284 069,46	2 284 069,46
Muzinich Bondyield ESG Inst Hedged EUR Acc	883 000,00	961 991,86	961 991,86
SEB Corporate Bond Fund EUR acc	766 305,76	784 629,74	784 629,74
SEB Danish Mortgage Bond Fund C EUR	1 050 000,00	1 046 770,80	1 046 770,80
Barings Global Loan Fund Acc EURH	1 410 000,00	1 427 343,87	1 427 343,87
SEB Global High Yield B	816 664,05	887 353,48	887 353,48
SKY Harbor Short Duration High Yield F EUR Hdgd	294 848,40	295 283,23	295 283,23
SKY Harbor US High Yield F EUR Hdgd	416 000,00	420 983,56	420 983,56
Neuberger Berman EMD - Blend EUR A Acc	2 340 622,39	2 492 418,90	2 492 418,90
Neuberger Berman EMD - Local Currency USD A Acc	1 899 000,00	1 871 836,66	1 871 836,66
SEB Money Manager	2 683 015,32	2 680 497,18	2 680 497,18
Hoivakiinteistöt 1 T	1 500 000,00	1 499 999,99	1 499 999,99
Liikekiinteistöt 2 T	2 000 000,00	1 999 999,99	1 999 999,99
CO2 1 K	45 000,00	44 628,38	44 628,38
Eurooppa Aktiivi 1 K	185 000,00	185 364,08	185 364,08
Eurooppa Indeks 1 K	165 000,00	165 130,03	165 130,03
Eurooppa Osinko 1 K	105 000,00	105 720,26	105 720,26
Frontie Osake 1 K	45 000,00	45 140,94	45 140,94
Japani Indeks 1 K	45 000,00	44 717,62	44 717,62
Kehittyvä Aasia 1 K	95 951,99	98 857,45	98 857,45
Kehittyvät Markkinat Osinki 1 K	150 000,00	155 960,16	155 960,16
Kehittyvät Markkinat Pienyhtiö 1 K	45 000,00	46 186,86	46 186,86
Pohjoismaat Pienyhtiö 1 K	105 000,00	105 793,64	105 793,64
Suomi 1 K	135 000,00	137 318,04	137 318,04
USA Indeks 1 K	380 671,93	379 156,90	379 156,90
Mandatum Life Alternatiivimandaatti 2017	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00
Mandatum Life Osakesijoitukset	998 998,13	1 000 540,98	1 000 540,98
Sijoittamattomat salkkuvarat	1 382 854,26	1 382 854,26	1 382 854,26
	<u>59 772 627,30</u>	<u>62 943 239,82</u>	<u>62 943 239,82</u>

Hankinta-arvon ja markkina-arvon välinen erotus 3.170.612,52 on kirjattu käyvän arvon rahastoon omaan pääomaan.

Sijoituksien arvostukset on esitetty pysyvissä vastaavissa Kilan lausunnon 1961 / 1.11.2016 mukaisesti.

TASEEN LIITETIEDOT

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
OKM Arvonlisäverokompensaatio (LT 11.)		
ALV-kompensaatiovelka/saatava tilinavauksessa 1.1.	-362 074,30	2 092 814,38
ALV-kompensaatioon oikeuttavat bruttomenot	32 307 564,94	32 036 564,45
ALV-kompensaatio, tuloslaskelman alv-kulut	5 899 998,52	5 795 648,36
ALV-kompensaatio, pysyviin vastaaviin aktivoidut investoinnit	<u>236 166,68</u>	<u>275 462,96</u>
Yhteensä	6 136 165,20	6 071 111,32
ALV-velka/palautus	399 000,00	1 690 000,00
Saatu ennakkona OKM:ltä	<u>6 488 000,00</u>	<u>6 836 000,00</u>
ALV-kompensaatiovelka tilinpäätöksessä 31.12.	<u>-1 112 909,10</u>	<u>-362 074,30</u>
Siirtosaamiset (LT 12.)		
Saamiset ulkopuolisen rahoituksen hankkeista	722 980,74	1 191 085,76
Muut siirtosaamiset	<u>212 350,40</u>	<u>162 623,56</u>
Siirtosaamiset yhteensä	<u>935 331,14</u>	<u>1 353 709,32</u>

TASEEN LIITETIEDOT

Oman pääoman erittely	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
Peruspääoma		
Peruspääoma 1.1	22 545 498,07	22 545 498,07
Pääomituskampanjan valtion vastinraha (LT 13.)	5 523 109,00	0,00
Peruspääoma 31.12	<u>28 068 607,07</u>	<u>22 545 498,07</u>
Toimintapääoma		
Toimintapääoma 1.1	22 455 775,59	22 455 775,59
Toimintapääoma 31.12	<u>22 455 775,59</u>	<u>22 455 775,59</u>
Pääomituskampanja 2015 -2017 (LT 13.)		
Pääomituskampanja 1.1.	270 852,09	0,00
Tilikaudella saadut lahjoitukset	4 386 771,00	367 028,94
Tilikaudella saatuihin lahjoituksiin kohdistuvat kulut	<u>-37 806,97</u>	<u>-96 176,85</u>
Pääomituskampanja 31.12.	<u>4 619 816,12</u>	<u>270 852,09</u>
<i>Lahjoitukset kohdistetaan yliopistolain 2§ mukaiseen tarkoitukseen</i>		
Käyvän arvon rahasto (LT 14.)		
Käyvän arvon rahasto 1.1	1 810 709,61	620 636,73
Tilikauden lisäykset	<u>1 359 902,91</u>	<u>1 190 072,88</u>
Käyvän arvon rahasto 31.12	<u>3 170 612,52</u>	<u>1 810 709,61</u>
Tulevaisuusrahasto		
Tulevaisuusrahasto 1.1	240 877,92	240 877,92
Tulevaisuusrahasto 31.12	<u>240 877,92</u>	<u>240 877,92</u>
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä		
Edellisten tilikausien tulos 1.1	11 167 706,60	7 679 531,19
Tilikauden voitto	<u>3 238 355,60</u>	<u>3 488 175,41</u>
Kertyneet voittovarot 31.12	<u>14 406 062,20</u>	<u>11 167 706,60</u>
Oma pääoma yhteensä	<u>72 961 751,42</u>	<u>58 491 419,88</u>
Siirtovelat (LT 15.)		
Lomapalkkavelka	3 134 356,80	3 183 863,20
Laskuttamattomat tuntityöt	340 315,33	314 551,41
Työnantajamaksut	117 625,91	177 919,65
Toimitilat	0,00	20 522,87
Hankerahoitus	65 329,96	51 031,05
Muut siirtovelat	<u>388 461,03</u>	<u>363 300,67</u>
Siirtovelat yhteensä	<u>4 046 089,03</u>	<u>4 111 188,85</u>

MUUT LIITETIEDOT

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
Vakuudet ja vastuusitoumukset sis. alv		
Leasingvastuut sis. alv (LT 16.)		
Seuraavalla tilikaudella erääntyvät maksut	468 279,78	467 223,65
Myöhemmin erääntyvät maksut	<u>372 065,77</u>	<u>409 071,12</u>
Yhteensä	<u>840 345,55</u>	<u>876 294,77</u>
Vuokravastuu sis. alv (LT 17.)		
Seuraavalla tilikaudella erääntyvät maksut	20 397 089,61	20 830 623,01
Myöhemmin erääntyvät maksut	<u>235 798 316,94</u>	<u>252 388 872,40</u>
Yhteensä	<u>256 195 406,55</u>	<u>273 219 495,41</u>

Jäljellä olevissa vuokravastuissa ei ole otettu huomioon vuokrasopimuksen mukaisia mahdollisia indeksikorotuksia.

TOIMINTOKOHTAINEN TULOSLASKELMA (LT 18.)

	<u>1.1.-31.12.2017</u>	<u>1.1.-31.12.2016</u>
KOULUTUSTOIMINTA		
Tuotot		
Avustustuotot	163 675	90 877
Muut tuotot	1 669 405	1 623 106
	1 833 080	1 713 983
Kulut		
Henkilöstökulut	-16 223 042	-16 636 179
Muut kulut	-2 690 245	-2 733 478
Osuus yhteisistä kuluista	-33 699 668	-34 425 223
	-52 612 955	-53 794 880
KOULUTUSTOIMINTA YHTEENSÄ	-50 779 875	-52 080 897
TUTKIMUSTOIMINTA		
Tuotot		
Avustustuotot	1 585 514	1 806 245
Muut tuotot	667 264	378 138
	2 252 778	2 184 382
Kulut		
Henkilöstökulut	-6 118 172	-5 637 813
Muut kulut	-1 164 386	-1 016 787
Osuus yhteisistä kuluista	-6 185 362	-5 866 692
	-13 467 920	-12 521 292
TUTKIMUSTOIMINTA YHTEENSÄ	-11 215 143	-10 336 910
TAITEELLINEN TOIMINTA		
Tuotot		
Avustustuotot	143 526	1 954
Liiketoiminnan tuotot	380 979	231 585
Muut tuotot	1 147 142	416 630
	1 671 647	650 168
Kulut		
Henkilöstökulut	-2 373 517	-2 330 648
Muut kulut	-941 212	-249 811
Osuus yhteisistä kuluista	-1 877 632	-1 873 038
	-5 192 361	-4 453 497
TAITEELLINEN TOIMINTA YHTEENSÄ	-3 520 714	-3 803 329

MUU YHTEISKUNNALLINEN TOIMINTA

Tuotot		
Avustustuotot	11 685	824
Muut tuotot	99 146	234 326
	<hr/>	<hr/>
	110 831	235 149
Kulut		
Henkilöstökulut	-910 541	-982 646
Muut kulut	-124 184	-153 422
Osuus yhteisistä kuluista	-720 307	-789 708
	<hr/>	<hr/>
	-1 755 032	-1 925 776
	<hr/>	<hr/>
MUU YHTEISKUNNALLINEN TOIMINTA YHTEENSÄ	-1 644 201	-1 690 626

VARSINAINEN TOIMINTA TOIMIALOITTAIN

Toiminnot yhteensä

Tuotot		
Avustustuotot	1 904 399	1 899 899
Liiketoiminnan tuotot	380 979	231 585
Muut tuotot	3 568 884	2 757 762
	<hr/>	<hr/>
	5 868 335	4 783 683
Kulut		
Henkilöstökulut	-25 625 272	-25 587 286
Muut kulut	-4 920 027	-4 153 498
Osuus yhteisistä kuluista	-42 482 969	-42 954 661
	<hr/>	<hr/>
	-73 028 268	-72 695 445
	<hr/>	<hr/>
VARSINAINEN TOIMINTA YHTEENSÄ	-67 159 933	-67 911 762

Esitystapaa on tiivistetty vastaamaan OKM:n koodistoa. Yleiskustannusten kohdistusperiaatteita on tarkennettu OKM:n kokonaiskustannusten laskentamenettelyä koskevan määräyksen OKM/44/592/2016 mukaiseksi.

Toimintokohtaisen tuloslaskelman määritelmiä

Koulutustoiminnon osat ovat:

Perustutkintokoulutus: alempaan (kandidaatti) ja ylempään (maisteri) korkeakoulututkintoon tähtäävä koulutus sekä maisteriohjelmat (ml. lukukausimaksukokeiluun kuuluvat ohjelmat).

Perustutkintojen osat: erilliset opinnot (erilliset opinto-oikeudet) sekä avoimessa yliopisto-opetuksessa suoritettavat opinnot.

Muu koulutus sisältää kaiken edellisiin ryhmiin sisältymättömän yliopiston tarjoaman koulutuksen. Tällaista koulutusta voi olla esim. tietyn kohderyhmän tarpeisiin suunniteltu muu kuin tutkintoon johtava tilauskoulutus ja täydennyskoulutus sekä oppisopimustyyppinen koulutus korkeakouluteuille.

Tutkimustoiminta muodostuu tieteellisestä ja taiteellisesta jatko-tutkintokoulutuksesta sekä tieteellisestä tutkimuksesta.

Tieteellinen ja taiteellinen jatkotutkintokoulutus: tutkintotavoitteiset tieteelliset ja taiteelliset jatko-opinnot (lisansiaatin ja tohtorin tutkinto) ja niihin liittyvä taiteellinen toiminta sekä tutkijakoulut.

Tieteellinen tutkimus: perustutkimus, soveltava tutkimus sekä kehittämistyö ml. Jatkotutkintokoulutukseen liittyvä tutkimus.

Taiteellisella toiminnalla tarkoitetaan tässä sellaista taiteellista toimintaa, joka ei liity suoraan yliopiston koulutustoimintaan tai taiteelliseen jatkotutkintokoulutukseen.

Tällaista taiteellista toimintaa on esimerkiksi taiteellisiin kriteereihin rekrytoitujen opetushenkilöstön harjoittama työsuunnitelmaan kuuluva taiteellinen toiminta, joka on rinnastettavissa tieteelliseen tutkimukseen.

Muu yhteiskunnallinen toiminta on muuta koulutukseen ja tutkimukseen liittymätöntä toimintaa, jota ei voida yleiskustannusluonteisena vyöryttää edellä mainituille yliopistojen ydintoiminnoille.

*Lähde: Yliopistojen taloushallinnon koodisto Opetus- ja kulttuuriministeriö OKM/1/500/2013
5.6.2013*

Taideyliopiston toimintokohtaisessa tuloslaskelmassa toiminnoille kohdistetaan yhteisinä kuluina yliopisto- ja akatemiahallinnon kulut, palveluorganisaation kulut (ml. kiinteistöjen kustannukset) sekä poistot.

Elinkeinotoiminnan tuloslaskelma (LT 19.)

Euroa

Ohjelmapalvelu Primo

	<u>1.1.-31.12.2017</u>	<u>1.1.-31.12.2016</u>
LIIVEVAIHTO	380 979,00	231 584,50
KULUT:		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	333,82	237,18
Ulkopuoliset palvelut	74 844,01	52 755,73
Kuukausipalkat	64 244,78	70 477,33
Palkkiot	147 730,17	66 375,98
Sivukulut	44 420,22	29 748,16
Henkilöstökulut yhteensä	256 395,17	166 601,47
Vuokrat	4 262,47	4 972,88
Matkustus	4 002,86	2 624,00
Muut kulut	2 954,57	2 439,63
Muut kulut yhteensä	11 219,90	10 036,51
Yhteiskustannukset	8 047,30	9 505,12
= KULUT YHTEENSÄ	350 840,20	239 136,01
= VOITTO/TAPPIO	30 138,80	-7 551,51
<i>Tulos-% liikevaihdosta</i>	7,9 %	-3,3 %

Yleiskustannusten kohdentamisen perusteena on henkilömäärä.

6 Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitus

Helsingissä 12.4.2018

Heikki Lehtonen
puheenjohtaja

Astrid Thors
varapuheenjohtaja

Eeva Anttila

Stuba Nikula

Paavo Järvensivu

Sofia Raittinen

Kari Karlsson

Petteri Salomaa

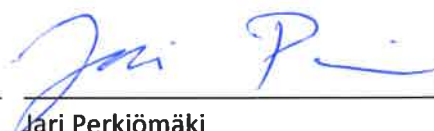
Lukas Korpelainen

Hannu Tolvanen

Marja Makarov

Jari Perkiömäki
rehtori

Tilintarkastajien tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 12/4 2018

KHT, JHTT Leif-Erik Forsberg

KPMG Oy Ab

KHT, Heidi Vierros

Tilintarkastuskertomus

Taideyliopiston yliopistokollegiolle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Taideyliopiston (y-tunnus 2500305-6) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2017. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yliopiston toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiimme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yliopistosta niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonemme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja rehtorin velvollisuudet

Hallitus ja rehtori vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja rehtori vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja rehtori ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan yliopiston kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yliopisto aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonamme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yliopiston sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja rehtorin ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yliopiston kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yliopisto pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja rehtori vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdesämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille sekä rehtorille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 12. huhtikuuta 2018

Leif-Erik Forsberg
KHT, JET

KPMG OY AB

Heidi Vierros
KHT

8 Luettelo käytetyistä kirjanpito- ja säilytystavoista

Kirjanpitojärjestelmä Raindance

Päiväkirja	Sähköisenä Rondo-arkistossa
Pääkirja	Sähköisenä Rondo-arkistossa
Reskontraerittelyt	Sähköisenä Rondo-arkistossa
Tuloslaskelma	Paperitulosteena
Tase	Paperitulosteena
Ostoreskontratositteet	Sähköisinä tositteina RONDO-arkistossa
Käyttöomaisuuskirjanpito	Sähköisenä Rondo-arkistossa
Muistiotositteet	Sähköisinä tositteina RONDO-arkistossa

Maksuliikennejärjestelmä Basware / Opus Capita

Pankkitositteet	Sähköisinä tositteina RONDO-arkistossa
Viitetietoyhteenvedot	Sähköisinä tositteina RONDO-arkistossa

Ostolaskujen kierrätys- ja arkistointijärjestelmä Rondo

Ostolaskut	Sähköisinä tositteina RONDO-arkistossa
Maksatuspalautteet	Sähköisinä tositteina RONDO-arkistossa

Laskutusjärjestelmä ProE 28.11.2017 asti / R8 29.11.2017 lähtien

Myyntilaskut	Sähköisinä tositteina RONDO-arkistossa
--------------	--

Matkahallintajärjestelmä M2

Matka- ja kululaskut	Sähköisinä tositteina RONDO-arkistossa
Tasekirja liitetietoineen	Pdf-tiedostona ja sidottuna
Liitetietotositteet	Pdf-tiedostoina
Tase-erittelyt	Pdf-tiedostoina

Taloushallinnon järjestelmien välillä on liittymäpinnat toisiinsa.

Erilliset siirtolistat liittymäsiirroista on tallennettu Rondo-arkistoon.

Sähköisinä tallennetut aineistot ovat luettavissa ko järjestelmissä.

Tositelajit

ALKUSA	Alkusaldot
KASSA	Kassakirjanpito
KOMTOS	Käyttöomaisuus
MEMO1	Rondo muistiotositteet
MEMO2	Raindance muistiotositteet
MLASKU	Matkalaskut
MMAKSU	Viitesuoritukset
MYYNTI	Myyntilaskut
OMAKS1	Ostomaksut
OSTOT	Ostolaskut
OSTOTU	Ulkomaan ostolaskut
PALKAT	Palkkakirjanpito
PANKKI	Pankkitositteet
LT	Liitetietotositteet (merkinnät tilinpäätöksessä)